
Nuorisovaltuuston lausunto lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan 2026-2029

Porin nuorisovaltuusto kiittää mahdollisuudesta lausua lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmasta. Suunnitelmassa on useita myönteisiä lähtökohtia lasten ja nuorten hyvinvoinnin, osallisuuden ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Lausunnossa nuorisovaltuusto nostaa esille lisäämisehdotuksia ja muita huomioita.

Nuorisovaltuusto kokee huolta mielen hyvinvoinnin nykytilan kuvauksessa ilmenneisiin tilastoihin. On huolestuttavaa, että vain noin 10% yläkouluikäisistä ja toisen asteen opiskelijoista kokee elämänsä jatkuvasti myönteiseksi, hallittavaksi ja merkitykselliseksi. Nuorisovaltuuston mielestä suunnitelman tulisi painottaa enemmän lasten ja nuorten hyvinvoinnin vahvistamista arjessa ja heidän toivon ja tulevaisuususkon tukemista. Näillä näkymin koemme kirjatut toimenpiteet ympärilyöreiksi. Suunnitelmaan voisi myös kirjata tähän liittyen spesifimpiä ja konkreettisempia toimenpiteitä, joilla vastuu tavoitteen toteutumisesta voitaisiin osoittaa.

Nuorisovaltuusto ehdottaa, että hyvinvointisuunnitelmaan lisättäisiin oma tavoite nuorten merkityksellisyyden tunteen lisäämiseksi, ja että tälle suunniteltaisiin selkeät toimenpiteet, kuten Porin kaupungin nuorten kuulemis- ja vaikuttamisjärjestelmän kehittämistä tavalla, jossa myös esimerkiksi nuorisovaikuttamisen (Vaikuttamisen polku) ulkopuolella olevat nuoret, erityisesti haastavammin tavoitettavat nuoret ja monikieliset nuoret osallistettaisiin yhä aktiivisemmin mukaan.

Suunnitelmassa tulee myös ilmi, että yksinäisyys koskee 13% porilaisista nuorista. Yksinäisyyden ehkäisemiseksi on merkittävää luoda kokemusta yhteisöllisyydestä, ja on myönteistä, että tämä on kirjattu hyvinvointisuunnitelmaan. Ehdotamme, että yhteisöllisyyden tunteen lisäämistä nuorten sosiaalisissa ympäristöissä kuten oppilaitoksissa ja vapaa-ajan toiminnoissa painotettaisiin mielen hyvinvoinnin painopisteessä yhä enemmän, ja annettaisiin toteuttamista varten selkeämmät toimenpiteet.

Nuorisovaltuusto pitää erittäin tärkeänä, että lasten ja nuorten osallisuutta ja työllisyyttä vahvistetaan, ja koemme, että tähän esitetty kokonaisuus on laaja ja sisältää useita positiivisia toimenpiteitä, kuten vaikuttamisen polun kehittäminen ja Nuorten ääni -osion lisääminen vanhemmille nuorille ja nuorille aikuisille sekä nuorten työllistymisen tukemista kesätyöseteleillä.

Nuorisovaltuusto toivoo kuitenkin osallisuuden valossa entistä velvoittavampaa nuorten kuulemista päätöksenteossa. Koemme oleelliseksi, ettei nuorilla ole vain "mahdollisuutta lausua" nuoriin koskevassa päätöksenteossa, vaan esimerkiksi nuorisovaltuustolle tulisi varata systemaattinen ja riittävän varhainen mahdollisuus lausua kaikista nuoria koskevista olennaisista asioista jo valmisteluvaiheessa. Nuorisovaltuusto haluaa myös painottaa seurausten arvioinnissa selkeitä kirjauksia konkreettisista tavoista, miten nuorten näkemykset vaikuttivat lopputulokseen, ja että osallistamisen seurantaan mitataan omilla mittareilla.

Nuorisovaltuusto kiittää siitä, että lasten ja nuorten osallistuminen on huomioitu ympäristöjen suunnittelussa ja toteutuksessa. Nuorisovaltuusto kokee ilahduttavana asiana sen, että nuorisotiloissa käyvistä nuorista 95% kokee olonsa turvalliseksi, ja että he kokevat ilmapiirin ja aikuisten läsnäolon turvalliseksi. Hyvinvointisuunnitelmassa mainitaan turvallisuuskävelyt, joissa kartoitetaan yhdessä asukkaiden kanssa kouluteitä, leikkipaikkoja, asuinalueita ja viheralueita. Suunnitelmassa mainitaan myös JANNU-toiminnan eli jalkautuvan nuorisotyön tavoittamat nuoret olevan osa toimenpiteiden mittareita. Nuorisovaltuusto ehdottaa, että tulevaisuudessa näiden nuorten turvallisuuden kokemukset esimerkiksi koulumatkoilla, julkisessa liikenteessä ja heidän muissa vapaa-ajanviettopaikoissa kirjattaisiin selkeästi, sillä tässä hetkessä ei ole tarjolla tilastoa heidän kokemastaan turvallisuudesta.

Porin nuorisovaltuusto suhtautuu lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan muuten myönteisesti, ja on kiitollinen, että lapsia ja nuoria ollaan huomioitu aktiivisena osana hyvinvointisuunnitelmaa. Nuorisovaltuusto mielellään osallistuu tulevaisuudessa Lasten ja nuorten osallisuuden seurantaan.